

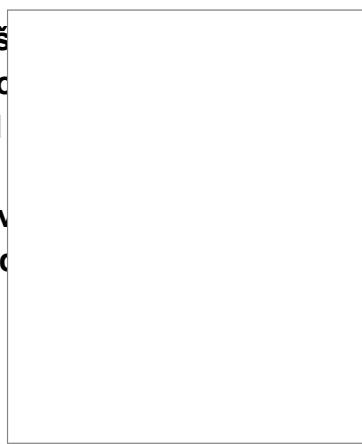
Žádná setkání nejsou náhodná

Skoro každý z nás zažil už někdy následující situaci: nějakého člověka potkal, hovořili spolu krátce či déle, prožil s ním třeba nějaký příběh, stali se dokonce přáteli nebo životními partnery, ale kdyby měl zdůvodnit, proč právě tento dotyčný člověk to byl nebo je, zjistí, že vlastně **neví**. Jistěže, může si říct například: „Setkali jsme se jako spolužáci jedné třídy nebo pracovníci jednoho podniku nebo jeli jsme jedním vlakem, potkali jsme se na dovolené v lázních, apod. To je zcela jasné a každý z nás si vzpomeneme na množství takových situací za svoji dosavadní, relativně kratší či delší, životní pouť. Ale, proč ze všech bytostí na Zemi to byli právě tito lidé, proč právě ona je moje manželka a proč právě tito jsou moje rodiče? Zkrátka, máme povážlivé mezery ve vědění a to ještě v nejzávažnějším oboru, to jest systematickém sebezpytu a tak si řekneme, že to byla **náhoda**.

Avšak co je to náhoda? Mám na to pracovní definici, která říká, že náhoda je průsečíkem dvou nebo více cest. Jdete odtud tam a potkáte někoho, který jde právě opačným směrem, v určitém místě a čase. A tak se potkáte nebo setkáte - že jde o synonymum a je tedy jedno, které sloveso použijeme pro vyjádření skutečnosti, že dva nebo několik jedinců se vidělo, spolu promluvilo zkrátka komunikovalo? Ovšem jedno to vůbec není, neboť potkat někoho a setkat se s někým je skutečně veliký rozdíl, Jde totiž o naprosto rozdílné skutečnosti, o zcela sobě nepodobné příběhy, přičemž tato rozdílnost se projevuje nejméně ve třech oblastech: **v průběhu události, v paměti a ve vlivu na budoucnost**. Jestliže někoho jen tak jakoby „náhodně“ potkáme, jde většinou o epizodu, která v krátkém čase vybledne a vytratí se z naší paměti. Později se nám při nějaké příležitosti opět vrátí, ale mnoho pro nás neznamena a také zásadně neovlivní naši budoucnost. Již určitě je nám nápadný rozdíl v průběhu události, v její těžko hmatatelné stopě v paměti a ve výrazném vlivu na náš další život při skutečném **setkání**. Zde je čeština velmi moudrá, již samotný výraz, **setkání**, nápadně připomíná slovo, **setkat**, odvozené od činnosti tkát. A také si lze představit, že takové setkání splétá, setkává dohromady dva či více životních příběhů a osudů. Tyto se pak vzájemně ovlivní nebo delší čas ovlivňují relativně kladně nebo relativně záporně, ale vždy jde o nějakou proměnu tímto setkáním životních cest vyvolanou. Tak velká setkání nám proměňují život a zůstávají naší součástí. Jako spolupoutníci nás provázejí na cestách. Totéž platí také o setkání s texty, to znamená s knihami a jinými mlčenlivými přáteli, např. časopisy, různými články. Toto dobré tkanivo vztahů přínosných přeji na začátku roku 2006 časopisu Poutník, **abychom se na jeho stránkách skutečně setkávali**.

S přáním všeho dobrého Jarmila Plotěná

Oheň v krbu tiš
v srdci pokoj, v c
Střechy pokrýl
vločky tají na
Budme k sobě v
nejen dnes, ale c

**procházeje jednou z cest
roku 2006.**

Poslala nám paní učitelka Jarmila Nováková z Lanškrouna.

Představujeme naše autory

Milí čtenáři,

na stránkách Poutníka se čas od času objevují nová jména autorů básní, netradičních prozaických útvarů nebo jiných příspěvků, psaných většinou exkluzivně pro náš časopis. Většina z nich se stala našimi stálými spolupracovníky. V tomto čísle Vám některé z nich představujeme

ROMAN ZEANDRICH ERNEST

se narodil před 38 lety v Brně. Většinu svého dosavadního života prožil, v pustině venkova, v obci jménem Starovičky, nacházející se na dohled od Pálavy a jak říká, má jinou duši ten, kdo po čtyřicet let žil v kraji pod Pálavou. Vystudoval, jsa ovšem po většinu času někde jinde, Gymnázium v Hustopečích, a pak ve stejném duchu i nástavbu na Střední průmyslové škole Kudelova v Brně. Byl tedy od té doby, oprávněn i nucen o sobě tvrdit, že je geodet.

O vlastní tvorbě říká: „Psal-li jsem kdy co, básně, krátké povídky, netradiční prózu a jiné inspirace, bylo to v naprosté většině případů proto, že jsem to prostě napsat musel, bylo by mi jinak asi hodně nedobře. Roman umí kouzelně vyprávět o životě ve Starovičkách a jako mladý pamětník s prastarou duší táhne za sebou a neopouští tradici předků, jimž je jakoby paradoxně bolestně věren a zároveň láskyplně nevěren. Tím je zároveň člověkem staré i nové doby. Posledně jmenovanou důvěrně poznal s nástupem kapitalistických možností u nás, kdy se pustil velkoryse do podnikání v oblasti cestovního ruchu a realit.

Další zkušenost zažil, když podnikání zanechal. Sílu k žití i tvoření čerpal z velkého Setkání s duchovním světem, které prožil ve velmi mladém věku.

Bc. DANIEL NOVOTNÝ - Dany

se představuje jako tvůrce a informatik. Narodil se roku 1979, vystudoval Fakultu informatiky na Masarykově universitě v Brně, škole která svou architekturou budov připomíná něco mezi kosmickou raketou a podivuhodným moderním chrámem. Dany je zakladatelem informystiky čili směru propojujícího duchovní cestu se světem počítačů a nalézajícího objevné analogie. Duchovní vývoj a tvorba autora byly ovlivněny silným zážitkem na pomezí života a smrti.

Přesvědčením je Dany idealista. Píše básně, povídky, počítačové hry, vtipy a spoustu dalších věcí. Má výjimečně příznivé domácí zázemí. Mnohem více a lépe na www.sweb.cz. danielsoft nebo na www.pismak.cz, autor Dany, či na www.littera.cz.

PETR SUCHÝ - zvaný cestovatel

Ačkoliv pochází z Ochoze u Brna, nevelké obce uprostřed lesů, poznal ve svém mladém věku kus světa a jeho akční rádius sahá daleko. Vystudoval obor okrasné zahradnictví na Vysoké škole zemědělské v Brně. Vždycky toužil cestovat a poznávat dálky. Na svoje cesty si vydělával pěstováním okrasných dřevin - prací odbornou i

manuální. Ve svých 39 letech navštívil téměř 100 zemí světa na všech kontinentech. Má odvalu pro poznání riskovat a improvizovat na svých cestách a také snášet nepohodlí a různé útrapy skromného poutníka. I z velkých dálek se zatím vždy vrátil do Brna, kde má přátele a kde studoval. V současné době se již nezaměřuje na všeobecné posuzování krajin, zvyků a pamětihodností, ale hledá své konkrétnější zaměření.

Své zážitky se pokouší literárně ztvárnit. Toto lednové číslo Poutníka přináší úryvek z Petrovy prvotiny.

Další informace pro zájemce na www.cestopisy.cz rubrika: Hledáme partnery na cesty - expedice Transasia 05.

V dalším čísle uveřejníme medailonky dalších autorů ing. Alice Mahadikové, ing. Pavla Sedláka, ing. Miluše Šubartové členky redakční rady a autorky řady článků a básní.

Symbol hvězd - proudění světelných vibrací

Symbolika hvězd má velký význam při výkladu knih moudrosti. V Bibli je zmiňována při zrození Ježíše Krista jako hvězda Davidova, zářící mocným třpytem. Je zajímavé, že zahrnuje světlo, o němž je zmiňováno v souvislosti s Bohem Stvořitelem, Spasitelem - Ježíšem Kristem a Duchem svatým. I člověk má být světlem, představovat hvězdu zvanou Pentagram.

Pentagram je hvězda pěticípá a odkazuje na nový duchovní věk lidstva, do kterého proudí boží impulzy: tkát soma pneumatikon - duchovní tělo jako zlatý svatební šat. Esoterní výklad Bible nahlíží pentagram jako znovuzrozeného člověka z Ducha. Příkladem a cestou je Adam Kadmon - Adam duchovní - Ježíš Kristus zjevující Boží plán života planety a Univerza, jehož je podstatou. I člověk ve svém mikrokosmu nitra má uskutečnit, realizovat pentagram - cestu proměny. V souladu s duchovními a astrologickými vědami - věk vodnáře dominuje tím, že stará magnetická sféra je oslabena, obdobně jako staré vědomí bytí, kolektivní vědomí, zbavené svědomí. Jakkoliv je svět zaplaven chaosem, agresivitou boje za moc a mamon, pulzuje světem naléhavý pocit duchovní aktivity a proměny, protože je nezbytné, abychom asimilovali světelnou ohnivou sílu Pátého éteru, poněvadž tento ohnivý duchovní éter je stavebním kamenem duševně - duchovního těla vyzařujícího světelnou auru.

Pro věk Vodnáře je příznačné, že symbolika odhaluje závoj skrytosti pro hledající upřímným srdcem. Symbol ohně, o němž mluví Ježíš vyjadřuje příliv astrálních sil božího světla, proměnit temnou auru planety ve světelnou. Klíč čtyř pečetí otevírá brány pro příliv světelných vibrací na šedou substanci (podstatu) mozku. Ten, kdo usiluje, či bude usilovat o duchovní regeneraci bude mít šanci fundamentální proměny. Vyšší stupeň rozumové inteligence se bude rozvíjet v očištěné svatyni srdce.

Ptáte se jakou metodu v rámci mnohdy duchovního chaosu zvolit?

1/ Nasměrovat se na světelné pole, což označujeme slovem transfigurace, kdy duchovní adept pozitivní myšlení a citění povyšuje do vyšší úrovně božího světla. Pomocí silové radiace gnostického těla se nám otevře první pečeť s poselstvím:

a/ bděte nad svými myšlenkami, aby nepropadaly chaosu, hektice pobíháním sem a tam. Pozorujte, zda nepůsobíte destruktivně a odpudivě ve společenství lidí, čímž vytváříte kolem sebe pavučinu zamezující průnik vyššího vyzařování.

b/ bděte nad svým egem, egoistickými pudy a vášněmi.

c/ dbejte na to, aby ve vašem vyšším Já - ve vašem svatostánku - vládl klid a rovnováha s touhou po napojení s vyššími silami.

2/ Druhé otvírání pečetě nabádá, aby strážce našeho vědomí, či vědomí jako strážce čelilo náladovosti, žádostem a nízkým touhám, čímž bychom podléhali nižším vibračním vlnám vyvolaných dialektikou života. Léčivé je „postavení“ strážce před projev vzrušení citů.

3/ Bděte s vědomím, že vaše nervové fluidum, stav krve závisí na vitalitě vašeho i biologického těla, kdy hlavním kormidelníkem je rovnovážná mysl a vůle.

4/ Proste, aby oheň - světlo Boží - sestoupilo do vaší svatyně srdce, k čemuž je zapotřebí i víry, s vědomím, že tři centra (čakry) představují budování svatyně: srdce, hlava a bederní oblast. Takovou moudrost z Ducha dosvědčují Hymny Manichejců, z nichž uvádíme zlomek:

Posvět', ó Bože, ve mně mé srdce,
aby do mě vstupoval duch upřímnosti...

Kristus vstal z mrtvých

víra v něj nás uvede do života věčného.

On je ženich - nalejme olej do našich lamp

kéž hoří při svatbě naší duše s Ním.

Posvět' nás Hospodine -

ať zahoří v nás při naší snaze stát se novým člověkem.

Vždyť nový věk přichází s duchovním Adamem - Adamem Kadmonem,

jímž je Ježíš Kristus, Jitřenka budoucího věku.

Miluše Šubartová

HVĚZDY

Lidé mají své hvězdy,
jenže ty nejsou stejné.

Těm, kdo cestují,
jsou průvodci.

Pro druhé nejsou ničím,
než malými světýlky.

Pro jiné, pro vědce,
znamenají problémy.

Pro obchodníka byly zlatem.

Ale všechny ty hvězdy mlčí.

Ty budeš mít hvězdy,
jaké nemá nikdo...

Matka Tereza - zář lásky

Pod tímto názvem vydalo Karmelitánské nakladatelství publikaci vhodnou k niternému prohloubení a prosvětlení nejen o adventu a v době vánoční, s duchovní reflexí, i k vykročení do nového nadějného roku.

Charitativní činnost Matky Terezy z Kalkaty, matky chudých, která byla beatifikována (prohlášena římskokatolickou církví za svatou) jako misionářka lásky pro Krista, pomáhala trpícím a nemocným i bezmocným. Ve své obětavosti spatřovala dluh za prolitou krev Kristovu otevírající nám cestu do duchovní domoviny. Ve svém praktickém přístupu k duchovnímu životu se inspirovala myšlenkami křesťanských mystiků. Její pastorační dílo lásky bylo inspirováno samotným Kristem, kterým - jak vypovídá - se cítila oslovena v mladistvém věku. Jakkoliv prožívala i temnou noc duše osobním odříkáním a vysilující obětavostí - dokazovala svým zářným příkladem nezbytnost překračování bariéry egoistické, rasové, politické, národní a náboženské - živou vírou a touhou po Bohu.

Navzdory zraňování duše nelidskými konflikty, válkami a nesnášenlivostí světa - nesla plamen svědectví statečné víry a naděje, kterou stvrzovala vždy úsměvnou tvář, za níž snad skrývala utajovanou fyzickou bolest. Papež Jan Pavel II. vystihl nezlomnost její duchovní podstaty slovy: „V úsměvu Matky Terezy, v jejich slovech a skutcích Ježíš znovu procházel po cestách tohoto světa...“

Autorka knihy Maria di Lorenzo nám poskytla nejen poutavou četbu, ale i svědectví o statečné víře, kterou obdaroval Bůh i všechny podobné zapálené Boží bojovníky, rytíře ducha, kteří navzdory prožívané trýzni vyzařovali duchovní skvost - sebeobětování. Nezačínali totiž od peněz, ale od lásky k Bohu s touhou pomoci potřebným, v nichž spatřovali Boží tvory. V soudobých temnotách světa hrdinové ducha dosvědčují věčné světlo evangelia spásy, Boží směrovku, jak ji vyjádřil apoštol Lukáš 11, 36 - „Má-li celé tělo světlo a žádná jeho část není ve tmě, bude celé tak jasné, jako když tě osvítí světlo svou září.“ Proto nadějí světa žijícího v temnotách je betlémské světlo, které po všechny časy září a žádné tmy ho nepohlítí, neb sláva Boží se odráží ve vesmíru a veškerém stvoření.

Pro bohatství duchovních podnětů Karmelitánského nakladatelství pro dny všední i sváteční zprostředkováváme adresu: zásilková služba - Kostelní Vydří 58, 380 01 Dačice s distribucí do knihkupectví s náboženskou literaturou.

Milúše Šubartová

N. F. Čapek:

Barvy a nálada

Barvy, které naše oko je sto vnímat, mají mezi 398 až 764 biliony záchvěvů za vteřinu. Nejméně záchvěvů má barva červená, nejvíce fialová. Rozdíl mezi jednotlivými barvami činí tudíž hned celé miliardy záchvěvů více nebo méně. Bylo by jistě podivnější, kdyby tento fakt neměl mítí vlivu na přeskupení a pozměnění rytmu sil, z kterých se náš organismus ve své podstatě skládá.

O blahodárném účinku červeného světla píše dr. S. Pancoast ve svém díle o „modrém a červeném světle“, jak vyléčil osmiletého chlapce, ochrnutého na obě nohy. Oblékl mu bílé šaty, dal ho do červené lázně a nechal červené sluneční světlo naň působit jednu až dvě hodiny, dal ho do postele a nechal vypotit. To bylo hlavní léčení. Po třech týdnech chlapec chodil a po dvou letech, kdy to psal, nejevily se žádné zpětné účinky, hoch běhal jako by mu nikdy nebylo nic chybělo.

Zdravotní rada dr. Müller v Mnichově píše v Med. revue, jak léčil úspěšně s červeným světlem neštovice, růži a jiné nemoce.

Je žádoucí, aby každý z nás tam, kde je jeho kousek domova, měl aspoň jednu věc příjemně barevnou, na kterou svoji mysl upoutává. Může to být umělecká pohlednice, obrázek, květinka, kousek chvoje, několik zelených listů. A když to zevšední do té míry, že mu to nic nepovídá, žádný pocit nevyvolává, přemístí to nebo vymění.

Velice rozumný zvyk panuje v anglických měšťanských rodinách, i v chudších, že mívají vždy na stole nějakou květinku nebo zeleň, třeba jen z pole nebo z lesa donesenou. Ať říká kdo chce co chce, má to vliv na náladu, která pro dobré trávení je nejvyšší důležitá, a mnoho to nestojí.

Někdo má okna do dvora a před nimi jen škaredou, špinavou, šedivou zeď. Jeden malý skleněný obrázek s krajinkou v jasných barvách, se svěží zelení a živým potůčkem postačí ku změně celé tvářnosti a nálady.

Okno, ze kterého nikam není vidět, přelepíme průsvitným barevným papírem v hřejivých tónech a kresbách. Je to laciné a mnoho to zpříjemní náladu.

Velikého dobrodiní z účinku barev na náladu a zdraví měli bychom být vždy pamětliví a zpříjemňovati si život častým přizdobováním a pozměňováním věcí ve svých příbytcích vzhledem k barevným účinkům takového přeskupení.

Jako piano je nutno čas od času naladit, tak je nutno tóny všech barev, ať v obývacím pokoji nebo v ložnici nebo v kuchyni nebo i jen v tom nejužším obytném koutě, který bytová nouze ponechává, naladiti a přeladiti.

Někomu bude se to zdát malicherné, nepatrné, bezvýznamné. Nevěřte tomu. Naše nálady tvoří se ustavičně z nepatrných, málo povšimnutých a také úplně nepovšimnutých dojmů. Nejlepším učitelem je tu zkušenost.

Takové „přebarvování“ našich domovů nemusí být něčím nákladným. Někdy už tím bylo mnoho vykonáno, když se něco odstranilo, co jsme měli někde ležet nebo viset jenom ze zvyku. Uvědomujeme si denně, co která věc kolem nás pro nás znamená, co nám povídá, čím a jak na nás působí jakou vyvolává náladu, jaký tón přidává k hudbě barev, kterou náš příbytek zaznívá od rána do večera.

Nechceme nebo nemůžeme-li něco neúčelného docela odstranit, aspoň to přemístíme a pozorujeme účinek. Jsme tak založeni, že věc, kterou velmi často slyšíme, na konec neslyšíme, a právě tak předmět, který je příliš dlouho na jednom místě, nevidíme a nevyvolává v nás žádné podněty, neobohacuje nás - a každý takový, řekl bych mrtvý předmět je občas odstranit a něčím jiným nahradit, aby bylo využito místa k tvoření nálady.

Čím jsou naše byty menší, tím více je takových přeměn potřebí. Kdybychom obývali celé zámky, bylo by to méně potřebné.

Jsem jist, že někteří lidé by tak rychle nestárli a omrzlost ze života by se jich tolik nechytala, kdyby nebyli obklopeni mnohými maličkostmi, které jsou pro ně ztělesněním

všednosti, staroby a ztrnulosti, proto, že jsou vždy ty samé, stejně nudné a stejně nezajímavé.

Je to jako s jídlem. I to nejlepší jídlo zevšední a znechutí se, jestli je příliš často opakované. Čím jsou lidé civilizovanější, tím více touží po změně, a nuda životní je donutí, aby pole své tvůrčí fantazie rozšířili také na barvy.

My nemůžeme našim moravským Slováckům být dost vděční, že si svoje krásné, pestrobarevné, radostnými životními barvami sálající kroje udrželi. Co je na Kyjevsku slabého a smutného, to přičítám kořalce a klerikalismu, a co je tam dobrého, zvláště jejich silné nervy a radost ze života, to přičítám jejich barevným krojům. Kdyby k těm krojům přistoupilo uvědomění tvůrčí mysli, kdyby odstraněn byl vliv duchovních a tělesných jedů, alkoholu a pověry, stáli by naši Slováci v popředí všeho, co je zdravé, silné a životné.

Studoval jsem a srovnával vliv sasko-altenburských krojů s vlivem moravsko-slováckých. V sasko-altenburské zemi se zachovaly se původní selské kroje v rozdílu od jiných saských zemí asi tak ojediněle, jako u nás slovácké. A stejně jako naše slovácké jsou obdivovány pro svoji pestrost a krásu živých, jasných barev, tak jsou sasko-altenburské známy svojí odpornou, jednotvárnou černí, a ještě odpornější formou. Prsa žen jsou úplně vtlačena do těla, a vzadu jako nějaký plechový kotel houpá se při chůzi krátká naškrobená černá sukně.

Krása a pestrost altenburské krajiny nevyváží zplošťující vliv bezbarvých, smutečných, neformálních krojů. Lid je ubohý ve své šedivé jednotvárnosti a mrtvosti, která usedá jako noční můra na všechny způsoby života, počínaje jejich mizernou kuchyní.

Podobné studium konal jsem, když jsem studoval v Německu, na obyvatelích Lüneburger Heide. Obyvatelé těchto pustin jsou všední a spoutaní svojí mrtvolnou jednotvárností jako prokletím. Na jejich šatech nezakmitne paprsek nějaké barvy, v jejich příbytcích nedoručí se žádný tón, na kterém by oko s lahodou spočinulo.

Vyzdvihneme opět vysoko kult krásných jasných barev, a nedejme se strhnouti módou všednosti a jednotvárnosti. Zvláště my ve velkém městě máme toho nejvíc zapotřebí. Šedivého prachu a černých sazí a barev blátivých máme dost, a k tomu i dost ostrých světél obloukovek a rozčilujících afér všeho druhu - nač přičiňovati ještě více šedivosti a strakatosti a bezbarvosti tam, kde něco svého za své peníze tvoříme, kde bydlíme, v čem chodíme, nač často hledíme a kde by naše oko a duše měly si odpočinouti a se léčiti?!

Nejvíce potřebuje živých barev oko a duše dítěte. Jako potřebuje sluníčka a vzduchu, vody a ovoce, tak potřebuje pestrých, jasných, krásných barev k svojí duševní výživě. Děti by měly mít svoje pokojíčky, zařízené, malované, vyzdobené pro jejich dětský svět myšlenkový. Zatím to jsou jen vidiny při nynější bytové nouzi. Jsou ovšem rodiny, které mají dost pokojů a snadno by mohly dáti dítěti, co mu právem přirozeným náleží, ale chybí jim porozumění pro dětský svět. Na pravém místě měla by samozřejmě předcházeti škola, a dáti dětem do sytosti napítí se nejkrásnějších barev a povzbuzovati barvami jejich náladu, neboť na náladě záleží tolik jejich úspěch pro jejich obzvláštní náladovost.

A co říci o nemocnicích, o sirotčincích, o chudobincích?

Barvy mají také hluboký náboženský význam.

Myslím, že katolická církev nejvíce pochopila a zužitkoval vliv barev na náladu. Katolický kostel svým záseřím a tlumeným účinkem barev napomáhá k vytvoření těch citů, sugescí a rytmických chvění, jaké církev považuje u věřícího za žádoucí.

Kdybych mohl stavěti moderní chrám, jak bych já mu rozuměl, lišil by se velmi podstatně od katolických chrámů, ale bylo by v něm právě tak pamatováno na význam barevných tónů, na rytmus světelných efektů a na všechno, co zvenčí může působiti na náladu.

Místo pochmurné a zkroušené nálady, byla by to ovšem nálada nového člověka, v kterém se probouzí uvědomění božské tvůrčí síly, bratrské lásky a vítězného nadšení. Byla by to nálada radostně hřejivých paprsků, nálada produševnělých, léčivých vln barevných melodií a symfonií, které by se přátelsky vlévaly do zmučených lidských nervů, mozků a srdcí, vytlačovaly by všechny smutky, trýzně a trampoty, a zanechávaly v každém nervu a v každé žilce sladké chvění hojivé útěchy a sluníčkovou náladu lidí, kterým se život stává novou písní.

Když mi nebude možno stavěti takový moderní chrám, chtěl bych aspoň míti k dispozici dvě kapličky. Jedna by rytmem svých barev a linií byla sladěna pro duše sklíčené, zdeptané, zklamané, smutkem nebo starostmi utlačené a obtížené. Tam by mohli přijíti kdykoli a jednou za den bych s nimi chtěl si posedět a promluvit.

A druhou kapličku bych zařídil pro choré na opačném pólu života. Pro nemocné zlobivostí a prchlivostí, pro rozčilence všech typů, pro ty, kteří jsou v nebezpečí „duševně se roztrhat a rozletět“, v rozdílu od oněch, kteří se sami v sebe hrouťí a sama sebe ve svých bédách zakopávají.

Jsou to stavy zásadně odlišné a podléhají velmi různým barevným paprskům. Co jednomu prospívá, druhému přitěžuje a naopak. A obojí by přišli, každý do své kapličky a zacvičili by se a přeorientovali a převychovali a zařídili by si potom i svůj domov aspoň částečně na takovou kapličku dobré nálady, na léčivou lázeň pro svoji duši.

Mezitím však, ať už jakkoli pokročíme v společném díle, ať ty kapličky budeme míti nebo nemíti, zařídme se na veselejší barvy. Buďme lékaři světla. Světlo je nejlevnější ničitel nemocí a šířitel zdraví, zvláště světlo ladně zbarvené.

Naše vlast je tak bohatá na barvy, naše zlatá Praha je městem barev a naše Vltava jako živé prisma, které všechny sluneční paprsky přebarvuje a jejich léčivé vlnění zpět vrhá do očí a duší lačných barev.

K sugescím slov a úsměvů, k sugescím písní a hudby, přidejme sugescie barev, které proměňujeme v pole ozdravujících nálad.

Pryč s každou tupou, bezvýraznou plochou. Řekneme si, co bychom ubrali nebo přidali, aby náš příbytek zajásal novým tónem a novou hudbou barev. Probudme smysl pro krásné barvy a nebojme se kritiky blazeovaných, s duší bezbarvou a s myslí zakrnělou. A byť i celý svět hučel, že barvy umřely a nesmí více zazářiti a zajásati svou blaživou náladou, my je budeme přesto křísiti, milovat a laskat, a prohloubíme jimi svoji zbožnost, která je snahou po vyjádření a prociťování všeho, čím Bůh v člověku žije a se projevuje.

Pohled na Moravu a Maharaštru

Název mé úvahy je pohled na Moravu a středozápadní indický stát Maharaštru, tak jak to vidím při pohledu na mapu s odstupem několika let.

Když mi byl toto zajímavé téma nabídnuto, začala jsem o něm rozjímat. První věcí, kterou jsem netuše zjistila bylo, že vlastně obě země začínají písmenem M, a tak jsou tedy

obě ovlivněny energií č. 13, což je numerologická čtverka. Dále, že Morava kdysi byla Velkomoravskou říší, a že význam slova Maharaštra znamená Velká říše (Velký stát), že obě země byly v pozdějších letech své historie jestli se nemýlím, téměř tři sta let pod nadvládou cizí země. Morava pod Němci a Maharaštra pod Brity, a přesto si zachovaly naživu své krásné a bohaté rodné jazyky, zvyky i obyčeje, což je úctyhodné i obdivuhodné.

Maharaštra a více méně její hlavní město se do nedávna nazývalo Bombaj, a jak všichni dobře víme hlavní město Moravy je Brno. Opět shoda, a při tom víme, že nic není náhoda. Nyní se Bombaj nazývá Mumbaji, a je průmyslovým i kulturním srdcem nejen Maharaštry, ale celé Indie. Mumbaji, více než čtrnácti milionové velkoměsto, získalo své jméno podle bohyně rybařů Mumry. Původní Mumbaji bylo několik ostrovů s rybářskými usedlostmi. Po příjezdu Britů, a pro svoji výhodnou polohu i hloubku moře, zde byl postupně vybudován důležitý přístav.

Jak Marátové tak i Moravané jsou dobří spisovatelé. Marátové píší hodně divadelní hry a chodí rádi do divadla, a myslím si, že oba tyto národy jedí rádi a dobře. Mezi Maráty je také hodně umělců jak malířů, tak i hudebních skladatelů. Marátové jsou více umělecky nadaní, nejsou moc dobří podnikatelé, ale jsou dobrými zemědělci. V Mumbaji je též tak zvaný Bolywood, který soupeří s Americkým Hollywoodem v množství natočených filmů. Indové chodí velmi rádi do kina. Jsou také velmi dobří hráči kriketu.

Faktem je, že stát Maharaštra je rozlohou obrovský kolos, téměř 35x větší než Morava, a že jsou v něm naprosto jiné podnební, a tudíž i životní podmínky vzhledem ke své zeměpisné poloze a blízkosti moře.

Nechtěla bych zde oba státy hodnotit, ale hlavně konstatovat fakta. Protože hodnocení je-li ten či onen stát lepší, vede jen k počátku utrpení. I dělení velkých celků na malé, není dobré, protože to vede k jejich jednoduššímu ovládnutí silnějšími mocnostmi. Jestliže mají malá území či malé státy v sobě tvořivou vnitřní sílu a moudrost, budou schopny si vytvořit autonomní přístup, k řešení pro ně životně důležitých otázek. (Učil to i král Svatopluk své syny.)

Chci vám o obou povědět jak je vnímám, když v nich žiji, a také co o nich znám navíc, jak z historického, kulturního, náboženského či politického života, a i o tom co jsem o nich slyšela vyprávět druhé.

Vzdělání Indové mají velikou úctu k českému národu, ale málo kdo z nich ví, že v něm existují jiné územní oblasti, kterými jsou Morava či Slezsko. Často si pletou Českou republiku s Jugoslávií, hlavně když jsme se ještě jmenovali Československo tj. vysloveno Československo. Často jsem četla velmi pochvalné články o velice milé a laskavé povaze Čechů, a také o velice kvalitních i oblíbených českých výrobcích, od těch Indů, kteří kdy Česko navštívili nebo s ním obchodovali. Poslední dobou, po revoluci se zapsalo Česko bohužel i pro puritánské Indy nepochvalně, příliš levně propagovaným sexem.

Češi jsou podle nejnovějších statistik, nejsečtější zemí v Evropě a Indové nejsečtější zemí světa.

Studovat historii, numizmatiku, antropologii či zaobírat se vykopávkami jakožto předměty na vysoké škole je v Indii teprve současný trend, dříve to nutností nebylo, protože Indové žijí podle zákona karmy a tak vědí, že je hmotná realita neustálá změna, a že se zde přicházíme vše učit jen k našemu dalšímu duchovnímu postupu, nepovažuje se hlavně studium a hledání vykopávek v Indii za velmi důležité, též to není povolání, které by

nás mohlo dobře uživit, a tomu se v Indii dává velká váha, tzn. vybrat si povolání, které nás uživí je velmi důležité.

Celá zeměkoule je nedílný vzájemně se prolínající i na sebe působící celek. Rozdělování zemí na malé celky a vyvolávání umělých provokací, bylo strategií Britů. „Rozděluj a vládni“, tak se to učí indické děti, pokud možno co nejdříve na školách, aby se jejich historie toho, že se stali jak já říkám „okradenou zemí“ už nikdy neopakovala. Indové jsou hrdí na to, že dokáží žít ve vzájemné harmonii, přes velké množství rozdílů, které ve své zemi mají a to jak kastovní tak náboženské či politické.

Každá země a každý jedinec, jsou velice důležitou součástí celku. Je proto potřeba, abychom se při vzájemném dělení potřeb pro jednotlivce tmelili. Je však velká škoda, že v současné době je lidská povaha velmi morálně oslabena a většinou všichni kopírujeme slabosti druhých zemí, či jednotlivců, místo abychom se inspirovali jejich klady, a vyvarovali se jejich chyb či slabostí. Málo koho to napadne, jak důležité to je inspirovat se klady druhých a ne jim je závidět či je dokonce pomlouvat. Neztrácejí tím oni, ti pomlouvání, ale my nevědomí. Žijeme velmi rychle, dáváme přednost instantnímu (tj. okamžitému) před kvalitním, což vede i k instantní smrti mnohých z nás. A to je lidská tragédie.

Ze všeho nejvíce ovlivňuje zemi, a tím i charakter jejich obyvatel, její zeměpisná poloha, její blízkost či vzdálenost k moři a z toho plynoucí podnební podmínky. Maharaštra má během roku s výjimkou 3 měsíců období dešťů, více méně slunečné počasí, a proto toto v podstatě neměnné počasí dalo vzniku jejímu pravidelnému, téměř neměnnému dennímu režimu, s nevelkými výkyvy.

Jsou zde optimální podmínky pro přežití, čerstvá úroda se sklízí 3x až 4x do roka, lidé mohou spát pod širákem bez toho, aby se nachladili, a mohou často přežít jen na banánech, které byly donedávna nejlevnějším zdrojem obživy.

Morava má v podstatě čtyři velmi odlišná roční období, takže zde vnímáme změnu mnohem zřetelněji, a tak aniž bychom si to uvědomili, jsme inspirováni počasím k větší nestálosti, která není vždy negativním jevem, i když dříve jsme byli velmi houževnatí, protože přežít zimní období, potřebovalo charakterní povahu.

Všimněte si, že v chudších oblastech, hlavně horských, bývali lidé pohostinnější. Proč? Protože tím, že žili v bližším kontaktu s přírodou odpozorovali, že se vše vrací. Nyní nás tzv. pokrok odvádí čím dál více od sebe samých, a tak místo toho, abychom se cítili sebejistější se vším „Pokrokem“, a lépe zaopatření jsme nesebejistí, mrzutí, odtud nemocní, méně dáváme, protože jsme se stali otroky tohoto pokroku. Jak tedy máme dostat, když zákon přírody neomylně potvrzuje, že se vše vrací a to několikanásobně?

Často vnímám Indii, a tím i stát Maharaštra, který je její významnou a nedílnou částí jako zemi na ruby, protože se její životní styl liší v mnoha věcech. Indická rodina, je velkým vkladem, je to sociální podpora, jistota, vše. Nejste odmítnuti, protože jste chudí, ale je vám pomozeno v nouzi většinou starším bratrem, který nese zodpovědnost za všechny, někdy až patetickou. I když je Indická matka nešťastná, či týraná nikdy si nevyplývá zlost na své děti, a má k nim, až do pozdního věku vztah téměř úslužný. O rodičích se nemluví nikdy špatně, pro děti jsou to prostě bohové, prokazuje se jim úcta, tím, že se jim často a při mnoha příležitostech klaní děti k nohám, projevuje jim takto jak vděčnost tak i úctu.

Jelikož jsme indoevropská rasa často vídám tváře svých známých i neznámých z Indie ve tvářích Brňanů i jiných obyvatel Moravy, tvarově jsou naprosto podobné, odlišnost je jen v odstínu jejich barvy kůže. Toto jsou velmi zajímavé postřehy. Indie mně provází kdekoliv jsem, a tak si jsem čím dále více vědoma vzájemného prolínání obou kultur.

Často nevím kdo byl inspirován kým. Ale pravděpodobně je to vše o přenášení informací v rámci jednoho energetického pole, protože zákony přírody jsou stejně platné pro každého z nás. Smutné je, že se ještě bohužel i když staré a dokázané před 2500 lety Buddhou ještě pořád ve školách neučí. V Indii se jóga a meditace učí ve škole. Indové plánují, a usilovně na tom pracují, že do roku 2030 se vším všudy předstihnou Ameriku, ale na rozdíl od ní budou bohatí i duševně a duchovní bohatství je primární.

Přes všechny tyto často velké rozdíly, jsou si lidská povaha i její charakter ve všech zemích velmi podobné, jak ve svých kladech tak i záporech. Všude existuje dobro a zlo, jen s tím rozdílem, že v každé zemi má zlo trochu jinou formu, trochu jiný způsob hry. A to je ten největší rozdíl mezi jednotlivými zeměmi, nakolik k této hře přistoupili. Pravda není nikdy hrou, ta vždy je, byla a bude, a proto se nebojí být odvážná, umí být trpělivá a je moudrá, a proto opravdu vždy zvítězí. Tato podstata pravdy je v každém z nás, v někom více, a v někom méně, neodvisle na místě, náboženství, barvě pleti či kastě.

Alice Mahadiková

Ptačí

Tohle vyprávění bude o ptačím zpěvu, ale taky o bramborách a o svobodě, takže opeřence, kterého mám na mysli, žádný ornitolog nezná, ačkoliv já mu naslouchám už léta, a je to tak, hnízdí ve větvích mé fantazie a nazývám ho důvěrně pták Bramborák.

Jezdil jsem kdysi s maringotkou po jihozápadní Moravě, měřil vodní prameny a večer si často pek' v ohništi brambory, až za mnou přišel na kontrolu nadřízený ze závodu a s povzdechem mi řek' - Dneska byla na vedení schůze řízková, stoly se prohýbaly jídlem, a ty si tady pečeš kobzoly. Kdyby ses naučil vycházet s vrchností, věř zkušenému, mnoho by ti nechybělo.

Já si ale vzpomněl na moudrého Diogéna a odpověděl ze stejného soudku - Kdyby ses ty, soudruhu, naučil jíst brambory, mohl bys být svobodný, věř zkušenému, pak by ti už vůbec nic nechybělo. - A on se jen usmál, mávnul rukou a šel dál, inu, taková to byla divná doba.

Takže mi teď nezbyvá než prozradit, že pták Bramborák za mnou přiletěl až z království perských mystiků, kde ho prý chytil kdosi do sítě a pták mu sliboval - Když mě pustíš, dám ti tři rady. První řeknu hned, druhou na zídce a tu třetí na stromě chci ti dát, abys měl v životě štěstí, ba i prospěch z těch tří rad. První zní - Nikomu a nikdy nevěř, co je nemožné. - A když ho lovec pustil, pípнул ze zídky radu druhou - Nad minulým není radno lkát, co odešlo, toho přece nemá smysl litovat. - A pak svěřil překvapenému lovcovi, že v zobáčku má perlu, vážící deset dirhamů, která by zajistila blahobyť pro celou jeho rodinu. Lovec hned začal naříkat a vyčet' ptákovi, jak ho oklamal, ale malý opeřenec odpověděl - Neradil jsem ti, aby ses netrápil nad tím, co se stalo včera? A znovu připomínám - Nikdy nevěř tomu, co je nemožné. Vážím sám tři dirhamy, jak bych mohl mít v zobáku perlu o deseti dirhamech? Hlavou si to projít nech! Lovec se uklidnil a žádal třetí radu. Pták však jen

zatřepetal křídly, rozhlédl se po okolí a svobodný odlét' do dále, do stepí a do polí, a pak až k nám, na Vysočinu, na střechu mé maringotky.

Byl opět svobodný a svoboda mu byla vším, přátelé vzácných hostin u ohýnků, i exotických ptáků Bramboráků s radostným zpěvem na zobáku, který ukrývá perlu nejdražší.

ThDr. Jan Schwarz

Vrátím se snad jako vítěz

Je noc. Ležím na svém vlastním spacím pytli a starých zaprášených dekách v cele 3×4 metry na dlážděné podlaze cely imigračního úřadu Sultanátu Oman v Tibatu na východním pobřeží Perského zálivu. Se mnou je tu dalších 12 muslimů jako apoštolů. A co zde pohledávám jako jediný Evropan mezi samými Asiaty? No, dejme tomu, že tu nejspíše páchám nějakou mimořádně rafinovanou ideologickou diverzi. Teď už ale opravdu vážně. Dostal jsem se sem za ilegální přechod vysokých hraničních hor ze Spojených arabských emirátů do Sultanátu Oman na poloostrovu Musandam, který pro mě znamenal krajní východisko z nouze, abych se vyhnul značně vysoké a zbytečné pokutě za neúmyslné přetažení svého už celkově třetího emirátského víza.

Opravdu zřejmě jen díky tomu, že při mně stálo mimořádné štěstí, jsem tam nezahynul. Tady jsem držen na neurčitou dobu kvůli vyřízení úředních formalit před deportací do země mého původu. Všichni ostatní už před určitou dobou postupně usnuli. A právě na to jsem s nadějí čekal, abych nikým nepozorován zrealizoval své tajné záměry.

Za chvíli potichu a nenápadně vstanu, opatrně překročím ležící spící těla ostatních tak, abych o nikoho nezavádil a tím třeba i neprobudil, obezřetně projdu předsíňkou do koupelny a zcela záměrně a s naprostým klidem ucpu záchod, aby byl naprosto neprůchodný a tím i samozřejmě nepoužitelný pro svůj účel. K tomu mi poslouží jinak značně poničené zbytky mých natrvalo poškozených sandálů. Pak se vrátím na své původní místo zalehnu a spokojeně usnu s pocitem dobře vykonané práce, která se zítra jistě nemine předpokládaným účinkem.

Má nynější situace je jen nešťastným výsledkem souhry krajně nepříznivých okolností, jejichž vznik a vývoj jsem rozhodně nemohl v žádném případě sám předvídat ani jakkoliv ovlivnit, natož dokonce třeba i odvrátit. Všechny byly zaviněny jinými osobami a vnějšími příčinami.

Moje manévrovací možnosti byly v důsledku toho značně omezeny, takže jsem byl nucen volit jen samé provizorní a extrémně nouzová riziková východiska až do té míry, že jsem se ocitl v naprosto neřešitelné situaci, z níž už zřejmě, jak se zdá, není pro mne úniku.

Jsem již poměrně velice zkušeným cestovatelem, který si dosud vždy dokázal ve světě nějak poradit se všemi problémy a úskalími, které se mi postavily do cesty. Tentokrát jsem byl v krajní nouzi přinucen velmi nebezpečně improvizovat a podstoupit i riziko smrtelného nebezpečí.

Troufám si tvrdit, že málokdo by si na mém místě za stejných podmínek a okolností počínal lépe, obratněji a úspěšněji nebo alespoň stejně dobře. O tom vás, jak doufám, snad už záhy zcela jednoznačně přesvědčím.

Vždy se vše nevydaří podle původního plánu a někdy dojde k výrazně nečekanému vývoji událostí a náhlým zvrátům, které se jednotlivci v cizí zemi, kde je odkázán pouze sám na sebe, může jen těžko podařit zcela úspěšně zvládnout a vyřešit bez cizí pomoci.

A právě toto dokazuje i má poslední náročná a nebezpečná cesta, kterou jsem podnikl do vzdálených pouštních oblastí, hor a měst Arábie Felix.

Prvních čtrnáct dnů ve vězení jsem opravdu se snažil být trpělivý a ukázněný, což se mi bez problémů dařilo. Převážně jsem si četl v cestovním informačním manuálu, který jsem dostal zdarma v jedné cestovní kanceláři v Shraji, když jsem se tam ptal na možnost lodního spojení do Íránu. Na krku jsem měl zelenou kapsu se zipem na šňůrce a v ní přesně 1088 , 1000 albánských leka a něco přes 60 emirátských dirhamů, které jsem zásadně vůbec nikdy neodkládal. Kdyby se to dozvěděli ostatní, je možné, spíše pravděpodobné, že by se mě chtěli pokusit okrást. Pro ně by to bylo v zemích jejich původu poměrně dost peněz. Jinak mi ovšem také velmi scházel přirozený pohyb! To, že jsem se celou dobu nemohl ani oholit, bylo vlastně v této situaci spíše podružné.

Postupem času jsem už z toho všeho začínal být podrážděný a zlostný, asi jako tygr v kleci. Zpočátku jsem vznášel námitky a požadavky ještě přiměřeným a docela slušným způsobem, ale nic to nepomohlo, což ve mě vyvolalo vzdor a zatrpkllost. Vůbec nejhorší byla ta nejistota, jak dlouho ještě tady vlastně budu nucen setrvat, protože mě stále nikdo neinformoval, jak se případ vyvíjí, ani mě neumožnili přímo telefonicky kontaktovat někoho venku, jen jsem napsal dopis na ambasádu, neměl jsem záruku, že byl také odeslán a doručen. Takže postupně pod vlivem všech těchto nepříznivých okolností jsem začal spřádat plány na odvetné akce. Času bylo na to dost a v těchto těsných podmínkách úplně ztrácel svůj běžný význam a účel. Postupně jsem zůstával vzhůru stále déle do noci a usínal později k ránu. Na stropě svítila neustále dnem i nocí zářivka. V rozích místnosti nahoře byla za pletivem instalována monitorovací kamera a v části jedné zdi místo plného zdiva částečně umístěny skleněné cihly, tak jsem viděl že už usínám při rozednění. Nahoře za pletivem byl rovněž tlampač, kterým na mě někdy řvali dozorcí, když si mysleli, že jsem neukázněný, abych si sedl. Nato jsem zvedl ruku se zařatou pěstí a vystrčeným prostředníkem. Snad jim došlo, co jim chci sdělit.

Zatím jsem se zabýval převážně myšlenkami bez činu, bylo by zajímavé vědět, za jak dlouho by se u mě projevil činy bez myšlenek jako u toho mladého Ománce. Myšlenky bez činů a činy bez myšlenek - bezmoc tě zchromí. To všechno už ale znám. V době dospívání jsem se ocitl v analogické situaci jako nyní, kdy jsem nemohl ovlivnit nebo změnit určité svízelné a nepříjemné okolnosti a podmínky, kterými jsem byl dost omezen ve volnosti a v možnosti samostatného a nezávislého jednání a rozhodování, dost mě to tehdy ztěžovalo život a tento nepříznivý stav tehdy trval vlastně celé roky. Na obranu proti tomuto špatnému vlivu podmínek prostředí jsem si tehdy vytvořil svůj vlastní vnitřní svět, do něhož jsem se uchýloval a stahoval do pohody klidu a bezpečí. Stal se tak mou pevností, spolehlivým útočištěm, klidným a spolehlivým zázemím.

Kdybych tady musel setrvat celé měsíce, nejspíš bych přestal vnímat okolí, jakkoliv s někým komunikovat, pohroužil bych se do svého nitra, začal snít a toulat se po hvězdách. Čas tady totiž opravdu pozbývá smyslu. Vždy jsem chtěl mít zajímavý a pestrý život, něco poznat a zažít, dostat se někam dál do světa mezi jiné národy a kultury, podnební pásma, vidět historické památky, zjistit, jak jinde žijí lidé. Leco jsem tomuto cíli podřídil a obětoval.

Riskoval jsem zdraví, někdy i dokonce život, nelitoval jsem žádných výdajů, nesporně jsem při tom prokázal značnou vůli, odhodlání a nasazení, nezalekl jsem se snad žádné překážky, abych se dostal, kam jsem si předsevzal. Nedělal jsem to pro slávu a bohatství, nýbrž spíše z touhy po poznání a pochopení světa. Vždy jsem cestoval skromně, hodně nenáročně, v souladu s místními přírodními a krajovými podmínkami, což mi lépe umožňovalo poznat místní život. Naučil jsem se vycházet s lidmi všemožného rasového, kulturního i společenského původu. Dokázal jsem s relativním přehledem řešit nečekané sví-zelné, někdy i dost nebezpečné situace. Ochotně a dobrovolně jsem podstupoval veškerá možná myslitelná nebezpečí. Dosud vždy jsem si dokázal poradit, někdy i se štěstím nebo s pomocí někoho jiného a nakonec se i úspěšně vrátit. Teď jsem byl nepředvidatelnými okolnostmi vmanévrován do prakticky neřešitelné situace, kterou těžko mohu sám svou vlastní vůlí aktivně ovlivňovat. Muselo to však dojít až sem, byl to skutečně nezvratný osud nebo to mohlo být i jinak? Zvažoval jsem, jak jen může být možné, že se mi nakonec podařilo překonat ty hory, přestože se třikrát zdálo, že jsem v úplných koncích a přece jsem to dokázal, jako bych byl snad něco jako deus ex machina.

Naskytla se mi možnost tedy pokračovat dál. Jaké touhy a přání vlastně ještě mohu mít? Mám se spokojit s touto šancí a dále si už raději nezahrávat a nepokoušet přízeň osudu? Jaké životní ambice si ještě můžu dělat? Měl bych vzít zavděk touto nadějí a šancí a žít dál vcelku obyčejným životem bez mimořádných výstředností a dobrodružství, nacházet potěšení, radost a uspokojení v každodenních maličkostech běžně dostupných každému? Klidně žít normálním způsobem, nastálo pracovat, vzdělávat se, přiměřeně se bavit. Třeba zkusit mít i svou vlastní rodinu. Možná by mi to pomohlo, kdybych se měl o koho starat a pro koho žít. Pravidelně si zajít do přírody, klidně se brouzdat luční trávou, všímat si tvarů a barev, zaposlouchat se do šumění větru v korunách stromů, bublání vody v potůčku, zpěvu ptáků, všech ostatních zvuků tvořících přírodní kulisu, pozorovat západ slunce, hvězdy na obloze i další obyčejné, všední ale krásné a pozoruhodné přírodní děje?

A svoje zážitky a zkušenosti si nechat jako osobní vzpomínku vhodnou třeba k napsání knihy či vyprávění komukoliv, kdo o ně projeví zájem? Uvěří mi to vůbec někdo? Neobvyklost a dramatickost mnoha mých dosavadních dobrodružství a zážitků se vymyká běžným představám.

To všechno ukáže až čas. V každém případě bych rád ve svém životě lecos změnil. Ovšem vnější i vnitřní životní podmínky a okolnosti každého z nás jsou do určité míry pevně určeny a lze je aktivně změnit třeba jen částečně a neúplně.

Nelze opomenout ani setrvačnost v myšlení a jednání i sílu zvyku. Ještě se tím budu později vážně zabývat. Jedno je však jisté.

Myslím, že teď už zřejmě znám docela dobře své mezní limity. Jak fyzické, tak psychické. A jsou někde úplně jinde než jsem dříve předpokládal. A mám teď pocit, že jsou snad úplně bez hranic, vůbec ničím neomezené. Člověk je obvykle schopen vydržet podstatně víc než si původně myslel.

Mám pocit, že mi schází určité pevnější životní ukotvení, více kvalitnějších pozitivních mezilidských vztahů, pocit vzájemné sounáležitosti, snad i trochu určitá existenční jistota, dá-li se to tak nazvat. Zřejmě jsem to s tím individualismem přehnal. Snad, těžko říci, kdo

to ví. Kde je vůbec zdravá a přiměřená hranice při sebeprosazování na úkor ostatních, zdá se, že je to spíše více méně jaksi dost neurčitě a poněkud subjektivní.

Volnost, svoboda a nezávislost jsou sice nesporné, jistě uznávané a ceněné fenomény, ale asi jsou prospěšné a užitečné jen do určité míry, v přebytku už snad mohou být méně prospěšné nebo i dokonce na škodu. To si rozhodně uvědomuji a pokud se mi i tentokrát podaří vrátit zpět, opět to na mě asi dolehne. Zase se budu potýkat se svými větrnými mlýny. Hlavně si udržet sebereflexi a nepodléhat sebeklamu, abych třeba nedopadl jako smutný klaun.

Abych si prosadil svůj záměr a cíl dostat se do světa poznat jej, musel jsem tomu mnohé podřídit, opomíjel jiné, nesporně podstatné a také důležité aspekty života. Toho sice v žádném případě nelituji, ale určité pochybnosti o svém životním stylu, jeho správnosti a vhodnosti zvolené cesty, metod a způsobu dosahování svých záměrů a cílů, se mě už dříve určitým způsobem dotkly. Nebudu to už více rozebírat do širších souvislostí.

Ostatně mohu se vůbec těšit na svůj návrat? Proč by se měl vlastně vracet? Ze zvyku a setrvačnosti, vždyť tam na mě nejspíš stejně nikdo nečeká, jenom jeden studený a prázdný dům, jako hrobka. Tak v tom už tápu přesně 21 roků, to Odysseus alespoň rozhodně věděl, kam se chce vrátit a trvalo mu to také o rok méně.

Kde je vlastně můj pravý domov, je snad zasunut a uložen kdesi hluboko mezi vzpomínkami, kdesi v nekonečných dálkách, někde v absolutním prostoru bez hranic, zároveň všude a přitom vlastně nikde.

O několik měsíců později jsem těsně před Vánocemi pomohl invalidovi na vozíku otevřít a podržet dveře na hlavní brněnské poště a on mi poté popřál, abych dojel tam, kde mě mají rádi, v tom je prý skutečné bohatství nás mužů. Strnul jsem překvapením, aniž bych cokoli řekl, jen mě bezděčně napadlo, proč mi řekl právě toto.

Štědrý večer jsem pak strávil ve společnosti dvou neznámých osamělých čtyřicátníků v několika brněnských hospodách. Když jsem hluboko po půlnoci čekal na rozjezd tramvaj v čekárně vlakového nádraží, jakýsi policista mě odtud neurvale vyhazoval, protože jsem neměl jízdenku. Zpočátku se mu to nedařilo, ale pak jsem šel sám dobrovolně. Málem jsem se neovládl a sejmul ho, ale vůbec by mě za to nestál.

Dosud každý návrat měl pro mě více či méně natrpklou příchuť. I ta vítězství jsou spíše Pyrrhova. Jestli jsem neměl raději zůstat v těch hrozných horách. Tam bylo aspoň trochu víc tepla. A jak dlouho je vlastně možno takovým způsobem žít a přitom se snažit unikat z nepřijatelných, svízelných a obtížných životních okolností a podmínek? Deset, dvacet let, nebo snad celý život? Sám před sebou člověk nikam neunikne. Raději na to ani vůbec nemyslet - jak je vůbec možné mít takové myšlenky a přitom si zachovat relativní klid a rozvahu. Snad jsem se už částečně naučil ovládat své pocity a myšlenky, i když úplně hotov s tím asi nebudu nikdy.

Sám na sobě teď poznávám platnost všech buddhistických pravd.

Petr Suchý

Úryvek z dopisu pana Ilji Lorka

V souběhu různých událostí a mých aktivit s nahlédnutím do záznamníku zjišťuji, že jsem na shromáždění Obce unitářů v Brně byl před 14 dny. Zdá se mi to déle, ale můj úmysl napsat Vám o svém nejen dojmu, ale i názorech, i když neúplný, napiši raději zrovna, protože do konce Vánoc nebudu již asi mít čas a mnohé, co si pamatuji dnes, bych mohl zapomenout.

Vaše shromáždění 25. 10. se mi líbilo spojením duchovní či etické náplně jak s hudebními - pěveckými vložkami, tak diskusí, či možností účastníků se i vlastním názorem podílet na duchovním zamyšlení. Domnívám se, že tak nějak může, či mělo by náboženské zamyšlení vyhovovat modernímu člověku a hlavně by mělo získat ty, co do kostela z různých důvodů nechodí.

Je to, myslím, důležité téma, zjistit, co se lidem v kostele líbí a co jim tam vadí. V době, kdy návštěva kostela není povinná, či veřejným míněním pro slušného člověka vyžadovaná, je to určitá výzva církvím, či etickým sdružením, aby se nad příčinami účasti či neúčasti zamysleli a podle toho jednali.

Moje neúplné zkušenosti z víceletého pobytu na vesnici jsou např. v tom, že většina návštěvníků (většinou katolických) kostelů, tam chodila či chodí jednak pro kulturní společenské prostředí, především hudební, někdy i kázání je významné svými mravními podněty. Pokud vím, dogmatům většina i návštěvníků kostelů nevěří, či je nebere vážně. Také vstávání, klekání a různé stereotypní úkony jsou prostou, někdy i nepříjemnou formalitou. Oblíbená je církevní duchovní hudba i zpěv věřících, zvláště oblíbených písní. Dokonce mi i selky kdysi řekly: do kostela se mohu aspoň jednou týdně čistě umýt a pěkně obléci. Jinak život žen na většině hospodářství byl jen v práci, ve chlívě, na poli a v kuchyni a domácnosti - často nevěděly, zvláště v létě, co dříve. V zimě byl určitý odpočinek. Draní peří či jiné hromadné ruční práce byly vhodné i k vyprávění a společnému zpěvu.

Konkurence kostelům povstala v různých občanských besedách v Sokole, Orlu, DTJ i jiných, v období zakládání a zvláště slušného fungování JZD si zejména vesničanky pochvalovaly jak určitou úlevu v mnohých pracech, tak zajímavé zájezdy za památkami či do divadla. Slyšel jsem údiv asi čtyřicetileté hospodyně, že i divadlo je stejně či i více povznášející než místní kostel. Slyšel jsem více světského než duchovního hodnocení poutí a jejich rozmanitého průběhu, nejen duchovního. Muži na tom byli lépe, zvláště ti, co s potahem jezdili po světě či jen po okolí a do města.

Nemyslím, že skutečnost, že katolická církev má nejvíce příslušníků a návštěvníků kostelů, je v důsledku víry v katolická dogmata, ale proto, že katolíci mají pěkné kostely skoro všude, a hudební kulturu.

Dokonce jsem i nejednou slyšel od ženských na poli, jak si vykládaly své zábavné zážitky o svých zpovědích, zvláště, kde byla nadměrná zvědavost na intimní život žen od staršího faráře, či možnost uvádění do rozpaků mladého kaplana. Pochopitelně, že kostel měl i velký význam pro seznamování či párování se mladých lidí ve vhodném prostředí v plné parádě.

Pro město bylo či je významné, že nedělní bohoslužby kolidují s výletní činností a proto je moudré, když se duchovní shromáždění konají ve vhodný všední den. Pokud pracovní činnost je u některých největší v sobotu a v neděli na chalupě či zahrádce, pak sedmým dnem je ten, kdy po osmihodinové směně se najde odpolední či podvečerní čas k

vhodnému shromáždění. Po této stránce je rozumné, že unitáři se scházejí v době, která nezasahuje do víkendových programů a zvyklostí. Nevýhodou v Brně na Staňkově číslo 18a je větší vzdálenost od MHD, zvláště pro ty, co hůře chodí.

To jsou některé praktické zkušenosti z dřívějších i nynější doby, kdy návštěva duchovního shromáždění není nezbytná (za Rakouska byla u závislých osob i kontrolována a neúčast důrazně vytýkána) - to vím od rodičů a příbuzných, kteří tehdy žili.

Den nový nové chce mít činy i po té vnější či praktické stránce. Stejně důležité, ba i více, jsou náplně těchto setkání. Jak jsem se přesvědčil na shromáždění unitářů na Staňkově ulici, tak v Ernově sále, kde, podle mého odhadu převládali v diskusi příslušníci CČSH, je vítaný dialog, který při katolických i jiných bohoslužbách není přípustný.

„Tady v Břízové“

**Vyrostla Láska
o „čtyři patra“
tady v Břízové
Nesundám cihlu**

Roman Zeandrich Ernest

První Setkání

Je rok 1975. Ve školce na Kleglově ulici v krajském městě poslušně sedí děti. Paní učitelka jim dnes přivedla nějakou šedovlasou paní, která pěkně vypráví: „Žádný pánbůh není. Vždyť piloti jsou jistě pravdomluvní lidé. Kdyby byl na nebi nějaký pánbůh, určitě by nám to řekli.“

Jeden chlapec pocítil údiv. Je to poprvé co mu někdo vypráví o pánubohu. Na ten údiv asi nezapomene do konce života. Proč ta paní vykládá o někom, kdo není?

ing. Pavel Sedlák

Pamatovák

Lovit v paměti se mi dřív zdálo být jednoduché, stačilo se zamyslet, lusknout prsty, počkejte, už to mám na jazyku, a raz, dva, tři, mozek mi dodal ze šuplíku tu správnou informaci; jenže teď je to jiné, tenhle stále ještě nejvýkonnější počítač na světě, který s pomocí bilionu neuronů vytváří pod lidskou lebkou dokonalý archiv vzpomínek, zážitků a událostí, se mi najednou zasekává, až se tuhle kamarád lékař přiznal, že taky on si už pamatuje houbeles, což je zcela běžný proces, lidi totiž mají s přibývajícím věkem problémy s pamětí, ne že by si pamatovali málo, ale protože ztrácejí schopnost zapomínat nepodstatné informace. Prostě nám tak dlouho selhává řízené zapomínání, až jsme zavaleni podružnostmi a lavina detailů zanesse důležité věci, tak je to.

Stáří, to je zdvořilý pán, jednou přijde a zaťuká, nikým ale není dovnitř zván. Venku však zůstat se mu nechce, zabuší znova, pak se vecpe a teď se zjeví drsný kmán - recituji verše o stáří, ale ani mně Goethův pán nepřipadá zdvořilý, přezdívám ho Pamatovák, vloupává se mi do hlavy stále častěji a odnáší z mé paměti stohy zážitků, mapy měst, trasy výletů, vzorečky ze školních let a celé spisy z různých věd, už nespočítám, co jsem znal a zopakovat bych to nedovedl, tak je to.

Na místo poztrácených vědomostí přišly rady. Mám žít ve společenství a vyhýbat se samotě; výzkum prokázal, že osamělí jedinci mají o třetinu méně neuronů v mozku, než ti, kteří žijí ve skupinách. Taky vydatný spánek má klíčovou roli pro uchování vzpomínek, které si ve snu přehráváme a ukládáme do speciálních „přihrádek“ v hypotalamu. A vůbec se má mozek stále cvičit učením nových dovedností, v jídelníčku mají převažovat ryby, ořechy, zelenina a červené víno, to prý na Pamatováka platí, tak je to.

V otázce lidské paměti zůstávám přes všechny poznatky a rady odborníků skeptický a s biblickým Kazatelem vyznávám, že - nelze podržet v paměti věci minulé; a ani budoucí, které nastanou, nezůstanou v paměti těch, kteří budou potom, přátelé nekonečné paměti, k níž je nám dáno vrátit se, nohama v zemi dozrát, očima do hvězd upřenýma prohlédnout, cestou života dospěti; na vesmírné káře opustit prach a duchem se vydat v laskavé objetí věčného Hospodáře.

ThDr. Jan Schwarz